

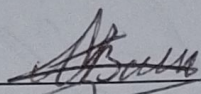
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та аудиту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

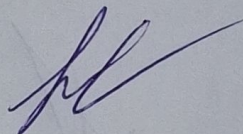
на тему: Організація та методика аудиту і аналізу єдиного соціального внеску

здобувача вищої освіти другого
магістерського) рівня
I курсу, групи ОМФз-23-1,
спеціальності 071 «Облік і
податкування»

підпис здобувача вищої
освіти

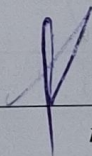
Ващенко М.С.

освітня програма «Державний аудит;
судово-економічна експертиза у
фінансових розслідуваннях»

підпис

Проскура К.П., л.е.н.,
професор

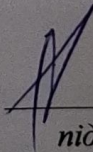
Науковий керівник

підпис

Лісовий А.В., д.е.н.,
професор

Гарант освітньо-
професійної програми

Допущено до захисту рішенням кафедри
протокол від «28» 01 2025 № 2

підпис

Лісовий А.В., д.е.н.,
професор

Завідувач кафедри

Регистрація № 5 28.08.2025 [Signature]
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту [Signature]
(до захисту, на доопрацювання) (дата)

Результат захисту 44/С/4 11.09 [Signature]
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: [Signature] Лавренко в.і.
(підпис) (ініціали, ПІБ)

Члени комісії:

<u>[Signature]</u> (підпис)	<u>Писовей А.В.</u> (ініціали, ПІБ)
<u>[Signature]</u> (підпис)	<u>Савченко А.М.</u> (ініціали, ПІБ)
<u>[Signature]</u> (підпис)	<u>Панасюк О.В.</u> (ініціали, ПІБ)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, ПІБ
------------------	-------------------------	--------------------------	----------	-----------

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ НАУКОВИМ КЕРІВНИКОМ

міст роботи (наукова і практична цінність роботи, її наукова новизна, оригінальність дослідження, здатність застосовувати теоретичні висновки до практичних ситуацій, наявність сильних і слабких сторін, логічність та послідовність викладу матеріалу тощо)	від 0 до 30	20		
рівень підготовки здобувача (глибина професійною термінологією, вміння здійснювати аналіз, приймати рішення, вносити пропозиції тощо)	від 0 до 10	4		
представлення здобувача до роботи (дотримання графічного плану, урахування пропозицій рецензентів наукового керівника, оформлення роботи тощо)	від 0 до 10	10		
СУМА БАЛІВ	від 0 до 50	34		

Григорук К.П.
Григорук К.П.
Григорук К.П.

ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ

Вступ	від 0 до 10	10		
Лексичний матеріал	від 0 до 5	5		
Виклад теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 30	22		
Дискусія (участь у конференціях, публікація статті)	від 0 до 10	—		
СУМА БАЛІВ	від 0 до 50	37		
ВІСЬОТКОВА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	74		

Кеєр

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
44	C	4	11.02.	Лавренко А.В. Лавренко В. Манаєв В.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	EX	2 (незадовільно)

АНОТАЦІЯ

Організація та методика аудиту і аналізу єдиного соціального внеску

Мета роботи полягає в дослідженні теоретичних і практичних аспектів обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску (ЄСВ) для забезпечення ефективності фінансово-економічної діяльності підприємств.

Завданнями роботи є:

- визначення сутності ЄСВ як об'єкта обліку, аналізу та аудиту;
- дослідження організації обліку, аналізу та аудиту ЄСВ на прикладі ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»;
- розробка рекомендацій щодо удосконалення облікових та аналітичних процесів.

Предметом дослідження є система обліку, аналізу та аудиту ЄСВ.

Об'єктом дослідження виступає єдиний соціальний внесок у системі соціального страхування.

Базою дослідження є ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

За результатами дослідження сформульовано пропозиції щодо вдосконалення облікових процедур, аналітичної роботи та аудиту ЄСВ з урахуванням цифровізації бухгалтерського обліку.

Одержані результати можуть бути використані підприємствами для покращення процесів обліку та аудиту ЄСВ.

Дипломна робота складається з 67 сторінок, містить 12 таблиць, 4 рисунки, список використаних джерел із 41 найменування та 10 додатків.

Ключові слова: єдиний соціальний внесок, ЄСВ, соціальне страхування, облік, аналіз, аудит, цифровізація.

Рік виконання дипломної роботи: 2024.

Рік захисту роботи: 2025.

ANNOTATION

Organization and Methodology of Audit and Analysis of the Unified Social Contribution

The aim of this study is to examine the theoretical and practical aspects of accounting, analysis, and audit of the Unified Social Contribution (USC) to enhance the financial and economic efficiency of enterprises.

The objectives of the research are:

- defining the essence of USC as an object of accounting, analysis, and audit;
- studying the organization of USC accounting, analysis, and audit using the example of LLC "INFOCONGRESS";
- developing recommendations for improving accounting and analytical processes.

The subject of the research is the system of accounting, analysis, and audit of the Unified Social Contribution.

The object of the research is the Unified Social Contribution within the social insurance system.

The research base is LLC "INFOCONGRESS".

Based on the study results, proposals have been formulated to improve accounting procedures, analytical work, and the audit of USC, considering the digitalization of accounting processes.

The obtained results can be applied by enterprises to optimize USC accounting and auditing processes.

The thesis consists of 67 pages, contains 12 tables, 4 figures, a list of 41 references, and 10 appendices.

Keywords: Unified Social Contribution, USC, social insurance, accounting, analysis, audit, digitalization.

Year of thesis completion: 2024.

Year of defense: 2025.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».....	10
1.1 Характеристика єдиного соціального внеску як об'єкта обліку, аналізу та аудиту.....	10
1.2 Специфіка обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску в діяльності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».....	17
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ У ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».....	23
2.1 Організаційні аспекти обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску на підприємстві.....	23
2.2 Методичні підходи до обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»	30
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ У ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».....	39
ВИСНОВКИ.....	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	47
ДОДАТКИ	52

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний етап розвитку ринкової економіки характеризується значною роллю держави як ключового регулятора фінансових відносин та гаранта соціального захисту. У цьому контексті соціальне страхування виступає важливим елементом фінансової системи, що виконує критично важливі функції. Основним його завданням є формування фінансових ресурсів, призначених для компенсації витрат, що виникають унаслідок непередбачуваних обставин, таких як втрата працездатності, безробіття чи необхідність медичного забезпечення.

Ефективність функціонування фінансової системи значною мірою залежить від належного розвитку механізмів соціального страхування. В умовах значних економічних змін, які супроводжують сучасну національну економіку, особливу актуальність набувають питання вдосконалення процесів обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску. Це пов'язано не лише з необхідністю забезпечення прозорості та ефективності використання коштів, але й з викликами цифровізації та адаптації системи соціального страхування до сучасних умов.

Таким чином, дослідження проблем, пов'язаних із формуванням, управлінням та оптимізацією соціального страхування, є важливим для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни та підвищення добробуту населення.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є систематизація економічної літератури та аналіз практичного досвіду у сфері обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску (ЄСВ) для вдосконалення його облікових та контрольних процесів.

Відповідно до поставленої мети, завданнями дослідження є:

- визначення сутності єдиного соціального внеску як об'єкта обліку, аналізу та аудиту;

- вивчення особливостей організації обліку, аналізу та аудиту ЄСВ у діяльності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»;
- дослідження організаційного забезпечення процесів обліку, аналізу та аудиту ЄСВ на підприємстві;
- оцінка методичного забезпечення цих процесів у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»;
- розробка рекомендацій щодо вдосконалення обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску в умовах сучасних економічних викликів.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є єдиний соціальний внесок як важлива складова системи соціального страхування. Предметом дослідження є процеси обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну основу роботи складають наукові публікації, монографії, нормативно-правова база, матеріали конференцій, інформація державних органів, а також фінансова та статистична звітність ТОВ «ІНФОКОНГРЕС». Особливий акцент зроблено на використанні сучасних джерел, що враховують актуальні зміни в законодавстві та цифровізації.

Методи дослідження. Під час виконання роботи застосовувалися такі методи:

- методи аналізу, синтезу та логічного узагальнення – для вивчення сутності єдиного соціального внеску та формулювання висновків;
- метод порівняльного аналізу – для оцінки показників діяльності підприємства;
- методи моделювання – для розробки рекомендацій із вдосконалення облікових процедур та контролю ЄСВ.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження можуть бути використані для оптимізації облікових процедур, підвищення ефективності аналітичної роботи та вдосконалення аудиту ЄСВ.

Запропоновані рекомендації спрямовані на підвищення прозорості та адаптацію до цифрових інновацій у сфері обліку.

Наукова новизна. Новизна дослідження полягає в розробці удосконаленої методики аналізу та аудиту єдиного соціального внеску, що враховує сучасні виклики, зокрема зміни в законодавстві та впровадження цифрових технологій.

Апробація роботи. Результати дослідження апробовані шляхом підготовки наукових статей і тез доповідей, а також виступів на науково-практичних конференціях.

Структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, 4 підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

1.1 Характеристика єдиного соціального внеску як об'єкта обліку, аналізу та аудиту

Соціальне страхування є важливою складовою системи соціального захисту громадян. Основна увага у цій системі приділяється людині та її потребам, а якість задоволення цих потреб суттєво впливає на соціально-економічне становище країни.

Сутність соціального страхування полягає у створенні умов для відтворення робочої сили та забезпечення захисту громадян у разі настання страхових випадків. До таких випадків належать втрата працездатності, безробіття, втрата годувальника, нещасні випадки на виробництві, догляд за дітьми, вагітність та пологи.

Необхідність соціального страхування зумовлена такими причинами:

- існують категорії громадян, які не можуть брати участь у суспільно корисній праці та забезпечувати себе за рахунок заробітної плати;
- існують працездатні особи, які через певні обставини не мають можливості реалізувати свою здатність до праці [24, с. 18].

Система соціального страхування охоплює такі аспекти:

1. **Соціальний аспект.** Соціальне страхування забезпечує захист населення від факторів нестабільності через створення всеосяжної та універсальної системи підтримки. Наявність такої системи сприяє ефективній соціальній політиці, орієнтованій на задоволення потреб громадян.
2. **Економічний аспект.** Соціальне страхування виконує функцію перерозподілу фінансових ресурсів відповідно до рівня розвитку

національної економіки. Підвищення економічних показників сприяє зростанню доходів підприємств та організацій, що, своєю чергою, веде до збільшення страхових внесків і зміцнення системи соціального страхування.

3. **Фінансовий аспект.** Соціальне страхування є фінансовою категорією, яка відображає економічні відносини, пов'язані з розподілом і перерозподілом частини ВВП. У результаті цих процесів формуються централізовані фонди фінансових ресурсів, які використовуються для реалізації соціальних програм, таких як пенсійне забезпечення, виплати у разі втрати працездатності чи безробіття.
4. **Правовий аспект.** Законодавче регулювання соціального страхування забезпечує чітке визначення прав і обов'язків учасників страхових відносин. Правові норми встановлюють механізми нарахування, обліку та виплати соціальних допомог у випадках, передбачених чинним законодавством.

Соціальне страхування також виконує важливу роль у підтримці працездатності економічно активного населення. Воно забезпечує охорону здоров'я працівників та створює умови для відновлення їхньої трудової діяльності. У разі втрати працездатності через загальні захворювання, нещасні випадки на виробництві чи професійні хвороби, соціальне страхування надає матеріальну підтримку [40, с. 108].

Соціальне страхування як фінансовий механізм забезпечує формування фондів, які дозволяють зберегти стабільність у кризових ситуаціях. Ці фонди є важливими елементами соціально-економічної системи країни, оскільки дозволяють оперативно реагувати на виклики сучасності.

Соціальні позабюджетні фонди є важливою складовою товарно-грошових взаємовідносин у сфері соціального страхування. Вони виступають фінансовим механізмом перерозподілу валового внутрішнього продукту (ВВП) у грошовому вираженні, що дозволяє формувати централізовані фонди для фінансування соціальних програм. Такі фонди спрямовані на

забезпечення соціальної стабільності через підтримку громадян у разі настання страхових випадків [40, с. 108].

У науковій літературі соціальні позабюджетні фонди, які формують розподільні відносини, класифікують за такими напрямками:

- **Взаємовідносини між органами державної виконавчої влади та юридичними особами**, які сплачують внески до страхових фондів.
- **Взаємовідносини між органами державної виконавчої влади та фізичними особами**, які сплачують внески та отримують соціальну допомогу з фондів.
- **Розподіл коштів між державним бюджетом та соціальними фондами**. Це включає перерозподіл ресурсів для досягнення збалансованості фінансових потоків.
- **Взаємовідносини між органами виконавчої влади та кредитними установами**, що включає управління кредитами, отримання та повернення позик, а також розміщення тимчасово вільних коштів на депозитах.
- **Співпраця між робочими органами фондів та установами**, які надають соціальні послуги населенню.

Комплекс зазначених грошових відносин дозволяє детально охарактеризувати функціонування позабюджетних фондів.

Об'єктивна необхідність соціальних фондів. З об'єктивної точки зору, створення соціальних позабюджетних фондів обумовлене потребою в ефективній організації перерозподілу фінансових ресурсів. У сучасних умовах товарно-грошових відносин такі фонди є важливим інструментом для реалізації соціальної політики, оскільки вони забезпечують формування фінансових резервів, необхідних для фінансування соціальних програм [40, с. 108].

Матеріальні особливості позабюджетних фондів. З матеріальної точки зору, позабюджетні фонди формуються як централізовані грошові ресурси з такими характеристиками:

- **Цільове призначення коштів.** Фонди спрямовані на реалізацію конкретних соціальних програм, таких як пенсійне забезпечення, допомога у разі безробіття чи втрати працездатності.
- **Правове регулювання.** Формування та використання коштів фондів здійснюється відповідно до чинного законодавства.
- **Фінансова автономія.** Кошти фондів перебувають у розпорядженні спеціалізованих органів державної влади.
- **Перерозподіл ресурсів.** Кошти можуть перерозподілятися між різними напрямками соціальної політики, що дозволяє оперативно реагувати на зміни у соціально-економічній ситуації.
- **Динамічність та мобільність.** Фонди здатні швидко адаптуватися до змін у потребах суспільства.
- **Резервні фонди.** Наявність резервів дозволяє забезпечити стабільність у кризових ситуаціях [40, с. 108].

Сутність єдиного соціального внеску (ЄСВ). Єдиний соціальний внесок є ключовим фінансовим інструментом загальнообов'язкового державного соціального страхування. Він виконує роль консолідованого страхового платежу, який сплачується в обов'язковому порядку та регулярно для забезпечення соціального захисту громадян.

Як зазначає Макаренко А.П., "консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством" [33, с. 390].

У табл. 1.1 подано трактування сутності єдиного соціального внеску вітчизняними науковцями та у нормативній базі.

Таблиця 1.1

Трактування сутності єдиного соціального внеску вітчизняними науковцями
та у нормативній базі

Автор, нормативний акт	Трактування
Макаренко А.П.	Консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством
Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»	Консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках передбачених законодавством
Цогла О.О.	Це консолідований страховий внесок. Його сплачують до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі

Джерело: складено на основі [13, 20, 38]

До платників єдиного соціального внеску (ЄСВ) належать різні категорії суб'єктів господарювання та фізичних осіб. Законодавство визначає, що обов'язок сплати ЄСВ поширюється на всіх, хто використовує найману працю або отримує дохід від діяльності, передбаченої відповідними нормативними актами.

1. Роботодавці.

До цієї категорії належать:

- **Підприємства, установи, організації та інші юридичні особи,** незалежно від форми власності, виду діяльності чи організаційно-правової форми, які використовують працю фізичних осіб на підставі трудових договорів (контрактів) або за іншими умовами, визначеними законодавством.
- **Філії, представництва та інші відокремлені підрозділи юридичних осіб,** які ведуть окремий баланс і самостійно здійснюють розрахунки із застрахованими особами.

- **Фізичні особи-підприємці (ФОП)**, які залучають найману працю за трудовими договорами чи цивільно-правовими угодами, окрім договорів із іншими ФОП, якщо виконані роботи чи надані послуги відповідають їхній зареєстрованій діяльності.
- **Дипломатичні представництва, консульські установи та інші підрозділи іноземних організацій**, що розташовані на території України.
- **Установи, організації чи фізичні особи**, які виплачують грошові забезпечення, допомогу за тимчасовою непрацездатністю, допомогу по вагітності та пологах або інші види соціальної підтримки відповідно до законодавства.

2. **Фізичні особи-підприємці.**

ФОП незалежно від обраної системи оподаткування (загальна чи спрощена) також зобов'язані сплачувати ЄСВ.

3. **Особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність.**

Це можуть бути науковці, письменники, митці, лікарі, адвокати, нотаріуси, а також особи, які займаються релігійною чи місіонерською діяльністю та отримують дохід від цієї діяльності.

4. **Фермерські господарства.**

Члени фермерських господарств також підпадають під обов'язок сплати ЄСВ, якщо вони не застраховані на інших підставах [13].

База нарахування та утримання ЄСВ. До бази нарахування ЄСВ входять такі види доходів:

- Заробітна плата найманих працівників, що включає основну та додаткову оплату праці, премії, заохочувальні та компенсаційні виплати.
- Винагороди фізичних осіб за виконані роботи чи надані послуги за цивільно-правовими договорами.
- Оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок роботодавця.

- Допомога по тимчасовій непрацездатності.
- Інші виплати чи компенсації, передбачені чинним законодавством.
- Грошові забезпечення.

Базовий звітний період. Для нарахування ЄСВ базовим звітним періодом є календарний місяць, а для платників — календарний рік [16, с. 89].

Особливості обліку утримань із заробітної плати. Науковці приділяють значну увагу питанням обліку утримань із заробітної плати, що пов'язано зі змінами у нормативній базі, зокрема, в Податковому кодексі України та Законі “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”.

Основні акценти в обліку ЄСВ включають:

- Правильне відображення нарахувань та утримань у бухгалтерському обліку.
- Особливості розрахунку ПДФО (податку на доходи фізичних осіб) у контексті відповідності Податковому кодексу України.
- Відповідальність за дотримання законодавства щодо сплати утримань.

Таким чином, система нарахування та сплати ЄСВ є комплексним процесом, що охоплює всі аспекти трудових і соціальних відносин. Вона сприяє забезпеченню стабільності системи соціального страхування та підвищенню ефективності управління соціальними фондами.

1.2 Особливості обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску на ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Об'єктом дослідження роботи являється ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Юридична адреса: 01033, м. Київ, вул. Саксаганського, 123

Телефон основний: (098) 7654321

Галузі: Надання інших комерційних послуг

Продукція, послуги: Організування конгресів і торговельних виставок

Види діяльності

82.30 — Організування конгресів і торговельних виставок

58.14 — Видання журналів і періодичних видань

58.19 — Інші види видавничої діяльності

63.99 — Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.

70.22 — Консультування з питань комерційної діяльності й керування

73.11 — Рекламні агентства

У табл. 1.2 виконаємо аналіз капіталу ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2021-2023 рр.

Таблиця 1.2

Аналіз капіталу ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» протягом 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміни в абсолютних величинах 2023 р. порівняно з:		Темпи зростання (зниження) 2023 р. у % до:	
				2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Валюта балансу, тис.грн.	386,8	343,5	1009,4	622,6	665,9	160,96	193,86
Власний капітал, тис.грн.	388,5	196,3	85,3	- 303,2	-111	-78,04	-56,55
нерозподілений прибуток (непокриті збитки), тис.грн	383,8	201,3	80,3	- 303,5	-121	-79,08	-60,11
Позиковий капітал, тис.грн.	-	-	-	-	-	-	-
Поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн.	0	539,8	924,1	924,1	384,3	0	71,19
Необоротні активи, тис.грн.	-	-	-	-	-	-	-
Нематер. активи, тис.грн.	-	-	-	-	-	-	-
Основні засоби, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
Оборотні активи, тис. грн.	386,8	343,5	1009,4	622,6	665,9	160,96	193,86
у тому числі запаси, тис.грн.	23,8	16,7	489,4	465,6	472,7	1956,30	2830,54

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Дані табл. 1.2 демонструють зростання валюти балансу у 2019 році порівняно з 2018 роком на 665,9 тис. грн, або на 193,86%. Це є позитивним фактором, який свідчить про розширення діяльності підприємства. На цю зміну вплинули такі показники: зниження суми власного капіталу на 111 тис.

грн, або на 56,55%; збільшення поточних зобов'язань та забезпечень на 924,1 тис. грн, або на 71,19%; а також зростання оборотних активів на 665,9 тис. грн, або на 193,86% (рис. 1.1).

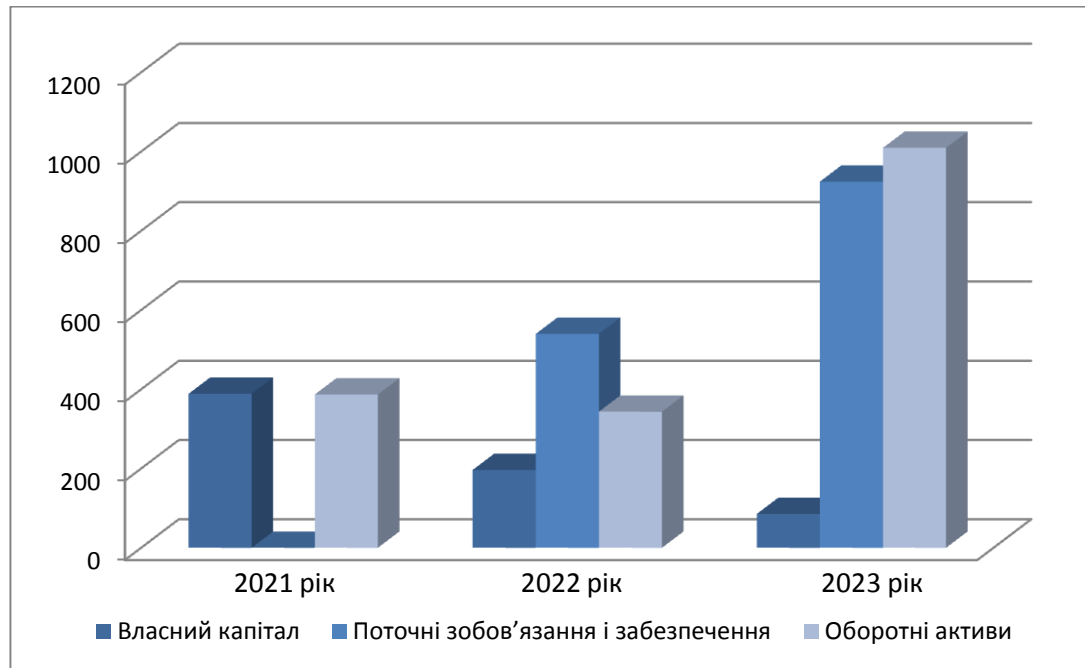

Рис. 1.1. Динаміка зміни капіталу ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2021-2023 рр.

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

У табл. 1.3 виконаємо аналіз основних економічних показників ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2021-2023 рр.

Таблиця 1.3

Аналіз основних економічних показників ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» протягом 2021-2023 рр.

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Зміни в абсолютних величинах 2023 р. порівняно з:		Темпи зростання (зниження) 2023 р. у % до:	
				2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації товарів тис. грн.	5290,3	1877,7	3421,5	-1868,	1543,8	-35,33	82,22

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4	5	6	7	8
Собівартість проданої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	4591,2	602,9	2232,8	- 2358,4	1629,9	-51,37	270,34
Валовий прибуток, тис. грн.	699,1	1274,8	1188,7	489,6	-86,1	70,03	-6,75
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток), тис. грн.	201,3	-585,1	30	- 171,3	615,1	-85,10	-105,13

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Дані табл. 1.3 показують зменшення чистого доходу у 2019 році порівняно з 2018 роком на 1868,8 тис. грн, але водночас зростання цього показника на 1543,8% у 2019 році порівняно з 2017 роком. Збільшення собівартості свідчить про надання підприємством більш дорогих послуг. У 2018 році підприємство отримало чистий збиток, однак у 2019 році було зафіксовано чистий прибуток, що зріс на 105,13%.

Наступним етапом є аналіз сильних і слабких сторін ТОВ «ІНФОКОНГРЕС», наведений у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

SWOT- аналіз ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Сильні сторони:	Слабкі сторони:
Традиції підприємства, яким довіряють клієнти	Відбулось негативна зміна конкурентних переваг
Присутня власна система, яка дозволяє розповсюджувати комерційні послуги	Існують проблеми внутрішньовиробничого характеру
Високий рівень надання послуг	Погіршився фінансовий стан
Досвід ведення нових видів послуг	
Конкурентні ціни	
<i>Можливості:</i>	<i>Загрози:</i>
Може знизити різноманітні бар'єри на міжнародному ринку	Зростання темпу інфляції
Може впровадити сучасні технології для надання якісних послуг	Нестабільність у політичній та економічній сфері
Може розширити асортимент комерційних послуг	Зниження попиту на комерційні послуги

Отже, для підвищення ефективності діяльності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» першочергово слід вдосконалити систему управління та внести зміни у формування цінової політики. Це дозволить знизити наявні ризики та загрози, пов'язані з діяльністю підприємства. Основні напрямки вдосконалення включають диверсифікацію постачальників, впровадження нових технологій надання послуг, а також розширення клієнтської бази.

ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» здійснює різноманітні види діяльності, проте не займає значної частки на відповідних ринках. Це зумовлює необхідність посилення конкурентоспроможності підприємства через спеціалізацію або оптимізацію бізнес-процесів.

Основний контингент клієнтів підприємства — платоспроможне населення, а також автори, науковці, письменники та інші категорії споживачів. Враховуючи специфіку основних клієнтів, підприємство має враховувати потреби цих груп для підвищення рівня задоволеності послугами.

ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» належить до малих підприємств. Розмір ринку для його послуг визначається кількістю потенційних покупців у галузі комерційних послуг. Завдяки великому обсягу цього ринку підприємство активно залучає посередників. Крім того, використовуються прямі канали збуту, що дозволяє охопити більшу частину потенційної аудиторії.

Система управління на підприємстві централізована. Управління здійснюється директором, якому підпорядковуються всі працівники та відділи. Така структура сприяє оперативному прийняттю рішень, але водночас вимагає підвищеної відповідальності з боку керівництва.

Особливості бухгалтерського обліку. На підприємстві бухгалтерський облік повністю автоматизований за допомогою програмного забезпечення «1С: Підприємство 8.2». Використання автоматизованого обліку дозволяє мінімізувати ризик помилок під час перенесення даних між обліковими регістрами, оскільки всі регістри формуються автоматично на основі первинного запису.

Для обробки інформації працівники бухгалтерії також використовують програми **MS Word** і **MS Excel**:

- У програмі **MS Word** створюються та редагуються текстові документи і звіти. У цьому форматі працівники отримують інформацію від інших підрозділів, керівництва та державних органів.
- У **MS Excel** складаються таблиці, які дозволяють проводити подальші обчислення. Ця програма є універсальним інструментом для вирішення аналітичних завдань та широко використовується у всіх підрозділах підприємства.

Оподаткування. ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» є платником таких податків:

- **Податок на додану вартість (ПДВ):** ставка складає 20%.
- **Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО):** ставка складає 18%.
- **Єдиний соціальний внесок (ЄСВ):** ставка складає 22%.
- **Податок на прибуток підприємств:** ставка складає 18%.

Таким чином, ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» функціонує у правовому полі України, дотримуючись чинного законодавства щодо обліку, оподаткування та ведення звітності.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ У ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

2.1 Організаційні аспекти обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску на підприємстві

Ведення обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску (ЄСВ) у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» покладено на головного бухгалтера, який несе відповідальність за правильність нарахування, своєчасність сплати та відповідність даних звітності чинному законодавству.

Фінансова робота підприємства спрямована на забезпечення фінансовими ресурсами для досягнення поставлених цілей і виконання завдань підприємства. Ця діяльність охоплює широкий спектр функцій, спрямованих на управління, контроль і планування фінансових потоків, зокрема у сфері соціальних внесків.

До основних процесів фінансової роботи в ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» належать:

- 1. Розрахунок і розподіл фінансових ресурсів.** Фінансова служба здійснює необхідні розрахунки, що дозволяють керівництву приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу ресурсів між підрозділами та службами. Це сприяє ефективному використанню коштів і забезпеченню потреб кожного підрозділу.
- 2. Розробка фінансових планів.** Створюються поточні та оперативні фінансові плани, які передбачають визначення резервів для збільшення фінансових результатів і накопичення ресурсів. Це забезпечує можливість фінансувати виробничі процеси, капітальні вкладення та соціальні потреби підприємства.
- 3. Контроль виконання фінансових планів.** Проводиться контроль за дотриманням показників фінансових планів на рівні окремих

підрозділів та підприємства загалом. Особлива увага приділяється недопущенню непродуктивних витрат фінансових ресурсів.

4. **Оперативний контроль грошових потоків.** Здійснюється моніторинг надходження грошових коштів від реалізації продукції, послуг, а також оперативне вирішення питань, пов'язаних із розрахунками з постачальниками та споживачами. Це забезпечує стабільність грошового обігу та мінімізує ризики затримок у фінансових операціях.
5. **Формування та виконання фінансових зобов'язань.** Фінансова служба забезпечує своєчасне формування зобов'язань перед бюджетом, банками, постачальниками, працівниками та іншими контрагентами. Особливий акцент робиться на дотриманні строків сплати податків, у тому числі ЄСВ, і недопущенні штрафних санкцій.
6. **Комплексний аналіз господарської діяльності.** Проводиться аналіз результатів роботи підприємства і його структурних підрозділів для виявлення причин невиконання планових показників. Це дозволяє визначити слабкі місця в діяльності підприємства та вжити заходів для їх усунення.
7. **Аналіз фінансового ринку.** Фінансова служба вивчає поточне становище на фінансовому ринку країни, що дає змогу приймати обґрунтовані рішення в інвестиційній діяльності та плануванні довгострокових проектів.

Особливості ведення обліку ЄСВ. Автоматизація облікових процесів за допомогою програмного забезпечення «1С: Підприємство 8.2» забезпечує високу точність і ефективність виконання облікових операцій. Це дозволяє мінімізувати людський фактор у процесі перенесення даних між регістрами, адже всі звіти формуються автоматично.

Контроль і аудит ЄСВ. Аудиторські перевірки зосереджуються на таких аспектах:

- правильність обчислення бази нарахування ЄСВ;
- відповідність нарахувань і утримань чинному законодавству;

- своєчасність сплати ЄСВ до бюджету;
- перевірка звітності щодо повноти та достовірності даних.

Забезпечення фінансової дисципліни та чіткої організації фінансової роботи є ключовими факторами стабільної діяльності підприємства.

Головний бухгалтер у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» виконує низку ключових завдань, спрямованих на забезпечення точності та ефективності бухгалтерського обліку, а також на дотримання законодавчих вимог у процесі нарахування і сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ).

1. **Формування бухгалтерського обліку.** Головний бухгалтер зобов'язаний забезпечити ведення обліку відповідно до положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», з урахуванням специфіки діяльності підприємства та галузевих особливостей. Особливу увагу слід приділяти впровадженню новітніх технологій для автоматизації процесів обліку.
2. **Організація роботи бухгалтерської служби.** Робота бухгалтерії повинна бути чітко організованою, з належним контролем відображення всіх господарських операцій на рахунках.
3. **Контроль за первинним обліком.** Головний бухгалтер забезпечує дотримання правил оформлення та ведення первинної документації, включаючи їх своєчасну передачу для обробки.
4. **Запобігання маніпуляціям із записами.** Особливу увагу приділяють заходам із запобігання несанкціонованим змінам у документації, забезпечуючи її збереження у строки, встановлені законодавством.
5. **Формування фінансової звітності.** На основі облікової інформації формується фінансова звітність, яка підписується головним бухгалтером і подається у встановлені строки.
6. **Надання достовірної фінансової інформації.** Головний бухгалтер повинен забезпечити надання повної, достовірної та неупередженої інформації щодо фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів підприємства.

7. **Участь у підготовці іншої звітності.** Підготовка іншої нормативної звітності здійснюється відповідно до чинного законодавства.
8. **Розрахунки з кредиторами.** Головний бухгалтер забезпечує своєчасну сплату податків, зборів та інших платежів, а також розрахунки з постачальниками, працівниками та іншими кредиторами.
9. **Контроль за касовими операціями.** Здійснюється контроль за касовими операціями, а також за раціональним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів.
10. **Інвентаризація.** Участь у проведенні інвентаризації майна підприємства включає документування результатів, виявлення нестач або інших порушень та оформлення відповідних актів.
11. **Підготовка пропозицій для керівництва.** Головний бухгалтер бере участь у підготовці рекомендацій для керівництва підприємства, що стосуються:
 - системи та форми обліку, документообігу, звітності;
 - визначення прав підпису документів;
 - оптимізації функціональної структури бухгалтерії;
 - автоматизації облікових процесів із урахуванням галузевих особливостей;
 - ефективного використання ресурсів та залучення кредитів.
12. **Ознайомлення персоналу з нормативною базою.** Працівники бухгалтерії мають бути своєчасно ознайомлені з актуальними нормативними змінами та методичними рекомендаціями, які стосуються їхньої діяльності.

Методичні прийоми аудиту єдиного соціального внеску.

Аудит ЄСВ потребує застосування системного підходу. Основні методичні прийоми включають:

- обстеження об'єктів підприємства;
- визначення доходів і результатів із подальшим співставленням із витратами;

- обґрунтування доходів на основі економічних розрахунків.

Ці заходи дозволяють забезпечити не лише відповідність обліку чинному законодавству, але й ефективне використання фінансових ресурсів підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Методичні прийоми для виявлення порушень щодо єдиного соціального внеску ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Методичний прийом	Порушення, які можуть бути виявлені	Варіанти рішень, які приймаються за результатами порушень
Нормативна перевірка	Не відповідність єдиного соціального внеску чинним нормативним актам	Застосування фінансових санкцій
Зустрічна перевірка документів	Виправлення, складання підставних документів	Заміна документів, фінансові санкції
Зіставлення даних звітів про фінансові інвестиції	Виправлення, складання неправильних даних	Заміна документів, фінансові санкції
Взаємний контроль операцій	Не правильно оформлені операції	Заміна документів, фінансові санкції
Розрахунки обґрунтованості розрахунків з постачальниками	Не правильний розрахунок єдиного соціального внеску	Пере розрахунок даних, фінансові санкції

Методи дослідження облікової інформації щодо доходів і результатів діяльності підприємства відіграють важливу роль під час ревізії цих операцій.

У табл. 2.2 представлено оцінку системи внутрішнього контролю на ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Таблиця 2.2

Оцінка системи внутрішнього контролю ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Зміст питання	Так	Ні	Примітки
1	2	3	4
1. Середовище контролю			
Впровадження та дотримання чесності і етичних цінностей	+		-
Прагнення персоналу до компетентності	+		-
Участь найвищого управлінського персоналу в організації внутрішнього контролю	+		-
Визначення повноважень та розмежування	+		-

обов'язків			
Політика і практика щодо людських ресурсів		+	-
2. Система бухгалтерського обліку			
Впровадження нових або модернізація існуючих інформаційних систем	+		-
Застосування нових положень бухгалтерського обліку	+		-
Операції оформлюються у регістрах	+		-
Впровадження нових технологій у процес виробництва або інформаційну систему		+	-
Зміни в зовнішньому середовищі, в якому функціонує підприємство	+		-
Ініціювання господарських операцій на підприємстві	+		-
Відображення в обліку виявлення інформації	+		-
Систематизація накопиченої та обробленої інформації на рахунках бухгалтерського обліку	+		-
3. Незалежні процедури перевірки			-
Розподіл відповідальностей за виконання різних етапів здійснення господарської операції	+		-
Санкціонування господарських операцій	+		-
Обмеження доступу до активів та їх фізичний контроль		+	-
Перевірка результатів діяльності	+		-

Дані Дані табл. 2.2 свідчать про високий рівень внутрішнього контролю у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС», що підтверджується 15 позитивними відповідями на запитання, пов'язані із системою внутрішнього контролю. Такий результат свідчить про належну організацію внутрішніх процесів на підприємстві, що мінімізує ризики помилок та забезпечує відповідність фінансових операцій чинному законодавству.

Основні принципи професійної етики аудиторів у вітчизняній практиці

Для забезпечення об'єктивності, законності та прозорості аудиторської діяльності аудитори повинні дотримуватись наступних принципів:

1. **Принцип незалежності.** Аудитори мають бути професійно незалежними від суб'єктів господарювання, які перевіряються. Це означає відсутність майнового чи особистого інтересу до підприємства-

клієнта, а також відсутність родинних зв'язків із його представниками. Незалежність є ключовим елементом, що забезпечує довіру клієнтів до аудиторських висновків.

2. **Принцип об'єктивності.** Аудитори повинні демонструвати справедливість, професіоналізм та неупередженість під час виконання своїх обов'язків. Це вимагає високого рівня компетенції та зосередженості на наданні якісних послуг, що не викликають сумнівів у клієнтів.
3. **Принцип компетентності.** Професійні аудитори повинні володіти відповідними знаннями, досвідом та підготовкою для виконання своїх обов'язків. Це передбачає залучення до процесу лише кваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати у відповідних галузях.
4. **Принцип майстерності.** Аудитори мають вміло застосовувати законодавчі та нормативні акти для оцінки господарських операцій. Важливо, щоб усі процеси документування, обліку та звітності були виконані з дотриманням чинного законодавства.
5. **Принцип конфіденційності.** Інформація, отримана під час надання аудиторських послуг, має залишатися конфіденційною. Аудитори не мають права використовувати ці дані у власних цілях або передавати їх третім особам без дозволу клієнта.
6. **Принцип чесності.** Чесність є основою взаємовідносин між аудитором і клієнтом. Аудитори зобов'язані залишатися об'єктивними та надавати неупереджену оцінку об'єктам, що перевіряються, на кожному етапі своєї діяльності.

Дотримання зазначених принципів є запорукою високої якості аудиторських послуг, а також сприяє зростанню довіри з боку клієнтів та регуляторних органів [35, с. 89].

Контекст та рекомендації. Застосування принципів професійної етики стає особливо актуальним у сучасних умовах, коли підприємства зіштовхуються зі складними викликами в галузі фінансового обліку та

звітності. Для підтримання високих стандартів аудиторської діяльності важливо впроваджувати регулярне навчання аудиторів, автоматизацію перевірок та використання сучасних аналітичних інструментів.

Також слід зазначити, що ефективна система внутрішнього контролю, яка функціонує на підприємстві, значно полегшує роботу аудитора, забезпечуючи прозорість даних та мінімізуючи ризик помилок чи шахрайства.

2.2 Методичні підходи до обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

На наступному етапі розглянемо особливості обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску (ЄСВ) у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Для ведення синтетичного обліку єдиного соціального внеску в ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» використовується рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням». На цьому рахунку обліковуються розрахунки, пов'язані з:

- відрахуваннями на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- індивідуальним страхуванням працівників;
- майновим страхуванням;
- іншими розрахунками щодо страхування [9, с. 205].

Для деталізації обліку розрахунків із загальнообов'язкового державного соціального страхування застосовується субрахунок 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування». На цьому субрахунку обліковуються суми нарахованих та сплачених ЄСВ, а також заборгованість перед бюджетом.

Типові господарські операції з обліку ЄСВ відображаються у формі бухгалтерських проведення. У табл. 2.3 представлено типову кореспонденцію

рахунків для обліку операцій з нарахування, утримання та сплати ЄСВ у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Таблиця 2.3

Типова кореспонденція із обліку єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у січні 2023 р.

Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума
Відображення перерахування єдиного соціального внеску у першій половині січня	651	311	1214,07
Відображення нарахування заробітної плати у січні	91	661	6000,00
Відображення нарахування єдиного соціального внеску	91	651	2207,40
Відбулось утримання єдиного соціального внеску	661	651	216,00
На поточний рахунок надійшли кошти за єдиний соціальний внесок	651	311	1209,33

Підстави для нарахування заробітної плати та єдиного соціального внеску. Основою для нарахування заробітної плати, а також єдиного соціального внеску (ЄСВ) для працівників погодинної оплати та інших категорій персоналу є таблиці використання робочого часу, встановлені тарифні ставки та посадові оклади.

Для працівників-відрядників нарахування заробітної плати здійснюється на підставі документів, форма яких визначається системою обліку виробітку та організацією виконання робіт, що діє на підприємстві. Важливим є те, щоб усі ці документи відповідали встановленим нормативно-правовим вимогам, забезпечуючи коректність розрахунків із працівниками та нарахувань ЄСВ.

Мета аудиту розрахунків з ЄСВ. Аудит розрахунків з ЄСВ спрямований на визначення правильності утримання та нарахування внесків. Це передбачає:

1. Визначення бази оподаткування, ставок та сум розрахунків;
2. Аналіз застосування пільг, якщо такі є;
3. Надання незалежної оцінки точності, повноти та відповідності інформації чинному законодавству;

4. Формування пропозицій щодо оптимізації розрахунків із органами соціального страхування;

5. Планування та контроль сплати обов'язкових внесків підприємством.

Метою також є забезпечення відповідності даних, що відображаються в обліку, критеріям достовірності, законності та повноти. Це дозволяє аудиторам надати обґрунтовані висновки та рекомендації, спрямовані на вдосконалення облікових процедур.

Основні етапи аудиту єдиного соціального внеску. Аудит ЄСВ включає такі ключові етапи:

1. **Ознайомлення з податками та зборами.** Аудитори вивчають перелік податків і зборів, які сплачує підприємство, включаючи особливості їх нарахування та сплати.

2. **Аналіз відповідності облікових даних.** Перевіряється коректність даних, відображених у податковому та бухгалтерському обліку.

3. **Перевірка нарахувань і утримань.** Здійснюється перевірка правильності визначення бази нарахування, застосування ставок та сум утриманого ЄСВ.

4. **Аналіз обґрунтованості застосування пільг.** Вивчається відповідність застосованих пільг чинному законодавству.

5. **Оцінка ведення обліку ЄСВ.** Перевіряється, чи правильно організований податковий і бухгалтерський облік, а також відповідність облікових процесів вимогам нормативно-правових актів.

6. **Контроль податкової звітності та своєчасності сплати ЄСВ.** Перевіряється своєчасність формування та подання звітності, а також повнота і своєчасність сплати ЄСВ до бюджету.

Практичний підхід до аудиту. У табл. 2.4 наведено робочий документ аудитора, який використовується для перевірки правильності відображення в обліку розрахунків із єдиним соціальним внеском. Цей документ дозволяє

систематизувати інформацію, виявити можливі недоліки в обліку та запропонувати рекомендації щодо їх усунення.

Таблиця 2.4

Робочий документ аудитора стосовно перевірки правильності відображення в обліку розрахунків із єдиного соціального внеску

№ з/п	Зміст господарської операції	За даними обліку			За даними аудиту			Відхилення
		Дебет	Кредит	Сума, грн	Дебет	Кредит	Сума, грн	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Відображення перерахування єдиного соціального внеску у першій половині січня	651	311	1214,07	651	311	1214,07	-
2	Відображення нарахування заробітної плати у січні	91	661	6000,00	91	661	6000,00	-
3	Відображення нарахування єдиного соціального внеску	91	651	2207,40	91	651	2207,40	-
4	Відбулось утримання єдиного соціального внеску	661	651	216,00	661	651	216,00	-
5	На поточний рахунок надійшли кошти за єдиний соціальний внесок	651	311	1209,33	651	311	1209,33	-

У табл. 2.5 сформовано робочий документ щодо перевірки залишків розрахунків із єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» на кінець 2023 р.

Таблиця 2.5

Робочий документ аудитора щодо перевірки єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2023 р.

Постачальник	За даними аудитора			За даними підприємства		
	Залишок по оборотній відомості	Залишок в облікових регістрах	Відхилення	Залишок по оборотній відомості	Залишок в облікових регістрах	Відхилення
651.1	98016,75	98016,75	-	98016,75	98016,75	-

Таким чином, можна зробити висновок, що операції, пов'язані з єдиним соціальним внеском, відображені правильно та відповідають вимогам Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку.

Аудиторський висновок призначений для широкого кола користувачів і є важливим документом, який підсумовує результати аудиторської перевірки. Серед ключових етапів перевірки у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» виділяється процес формування висновків щодо діяльності суб'єкта господарювання, надходження та ефективного використання виробничих запасів.

Особливу увагу слід приділити розробці заходів, спрямованих на усунення виявлених недоліків у бухгалтерському обліку, що є основою для ухвалення ефективних управлінських рішень.

Зміст аудиторського висновку. Аудиторський висновок повинен містити короткий аналіз фактів і порушень, виявлених під час перевірки. Він не має дублювати зміст інвентаризаційного звіту, але повинен надавати реальну картину стану діяльності підприємства, а також відображати надходження та використання виробничих запасів.

Оцінка недоліків повинна бути об'єктивною, із зазначенням розмірів матеріальних збитків чи втрат. Крім того, висновок має містити інформацію про основні факти, встановлені в ході перевірки, та пропозиції щодо їх усунення [30, с. 350].

Пропозиції за аудиторським висновком повинні бути спрямовані на:

- усунення виявлених порушень;
- покращення діяльності суб'єкта господарювання;
- запобігання повторенню аналогічних недоліків у майбутньому.

Структура аудиторського звіту включає три основні розділи:

1. **Загальні відомості про перевірку.** Цей розділ містить:

- підставу для проведення аудиту (назва та номер договорів);
- мету перевірки;
- обсяги інформації, що підлягає перевірці;
- терміни проведення аудиту;
- опис процедур, які застосовувалися під час перевірки.

2. **Опис системи внутрішнього контролю.** Розділ присвячений аналізу

організаційної структури підприємства та внутрішньої системи контролю. У ньому також відображаються основні недоліки системи внутрішнього контролю, які можуть призводити до викривлення фінансових звітів.

3. Результати аудиторських процедур. У цьому розділі наводяться результати виконаних аудиторських процедур, включаючи перелік виявлених помилок. Наприкінці обов'язково формуються рекомендації щодо виправлення помилок.

У табл. 2.6 представлено оцінку суттєвості та аудиторського ризику під час проведення аудиту запасних частин у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Таблиця 2.6

Розрахунок загальної оцінки факторів, що впливають на аудиторський ризик

Фактори	Рівень факторів			Значимість фактора	Первісна оцінка фактора	Коригуючий коефіцієнт	Загальна оцінка фактора
	1- низький	2 – середній	3 - високий				
1	2	3	4	5	6	7	8
Досвід та кваліфікація головного бухгалтера			3	0,2	0,6	0	0
Розподіл відповідальності та повноважень	1			0,2	0,2	0	0
Складність господарських операцій		2		0,2	0,4	1	0,4
Стабільність нормативної бази	1			0,2	0,2	1	0,2
Організація документообігу на підприємстві		2		0,2	0,1	0	0
Всього	-	-	-	-	-	-	0,6

Пропонуємо оцінювання за трирівневою шкалою: «1» – низький рівень, «2» – середній рівень, «3» – високий рівень. Проводиться визначення

коригуючого коефіцієнта надійності оцінки фактора. Згідно зі шкалою Харрінгтона, робиться висновок про наявність низького ризику..

На наступному етапі здійснюється економічний аналіз єдиного соціального внеску.

У табл. 2.7 представлено аналіз поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
				Абс.	У %
Всього поточні зобов'язання	-	539,8	924,1	384,3	71,19
Поточна КЗ за товари, роботи, послуги	-		1,2	1,2	
Поточна КЗ за розрахунками із бюджетом	-	21,7	58,4	36,7	169,12
Інші поточні зобов'язання	-	518,1	864,5	346,4	66,86

Дані табл. 2.7 свідчать про зростання величини поточних зобов'язань у 2023 р. – на 384,3 тис. грн. або на 71,19% (рис. 2.1).

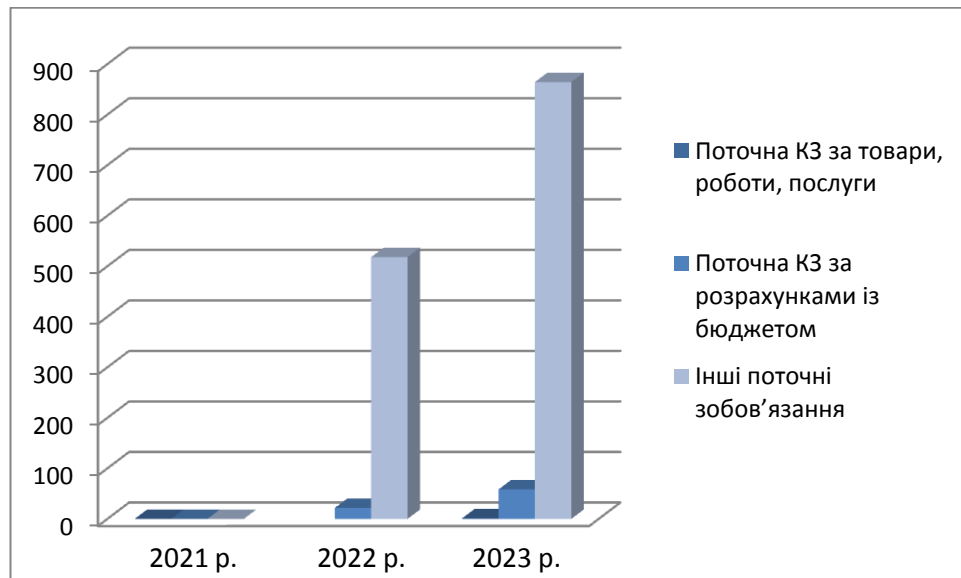

Рис. 2.1. Динаміка зміни поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2021-2023 рр.

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Зміни, що відбулися у 2023 році, були зумовлені збільшенням поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 1,2 тис. грн, а

також зростанням поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 36,7 тис. грн, що становить 169,12%.

У 2021 році підприємство не сформувало поточних зобов'язань.

У табл. 2.8 представлено аналіз структури поточних зобов'язань у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС».

Таблиця 2.8

Структура поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Показники	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення	
				Абс.	У %
Всього поточні зобов'язання	-	100	100	0	-
Поточна КЗ за товари, роботи, послуги	-	0,00	0,13	0,13	-
Поточна КЗ за розрахунками із бюджетом	-	4,02	6,32	2,30	-
Інші поточні зобов'язання	-	95,98	93,55	-2,43	-

Дані табл. 2.8 показують, що більшу частину поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» становлять інші поточні зобов'язання. На рис. 2.2 представлено структуру поточних зобов'язань у 2022 році, а на рис. 2.3 – у 2023 році.

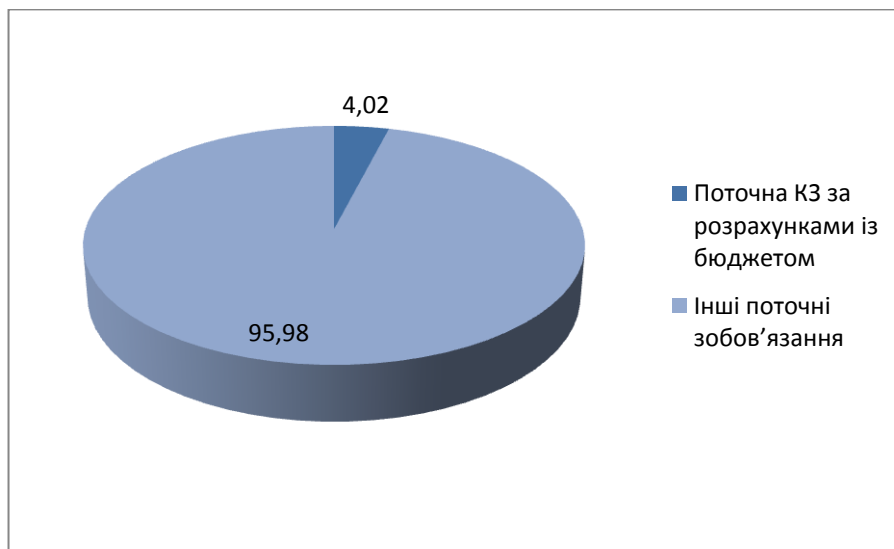

Рис. 2.2. Структура поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»
у 2022 р.

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

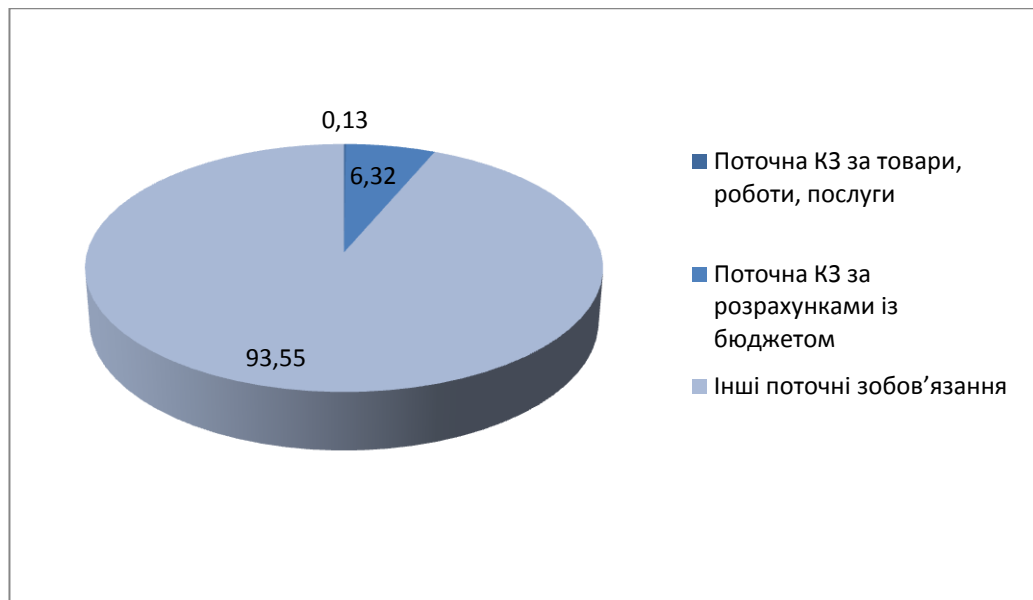

Рис. 2.3. Структура поточних зобов'язань ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» у 2023 р.

Джерело: складено на основні фінансової звітності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Окрім цього спостерігаємо зниження частки інших поточних зобов'язань у 2023 р. на 2,43 пункти (складають 93,55%).

Можемо зробити висновок про те, що у цілому облік єдиного соціального внеску у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» ведеться згідно чинного законодавства. Для обліку єдиного соціального внеску на підприємстві використовують рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням».

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ У ТОВ «ІНФОКОНГРЕС»

Пошук шляхів удосконалення процесів обліку, аналізу та аудиту єдиного соціального внеску (ЄСВ) доцільно поділити на три основні напрями: облік, аналіз та аудит. Цей підхід забезпечує цілісність та послідовність у вдосконаленні управління цими процесами.

Удосконалення обліку ЄСВ

Ефективна організація обліку залежить від якості виконання облікових робіт, зокрема щодо ЄСВ. Для ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» заходи з удосконалення бухгалтерського апарату є важливою складовою покращення управління заробітною платою та нарахуванням внесків.

Одним із ключових аспектів є автоматизація облікових процесів. Використання сучасних систем, таких як «1С: Підприємство», сприяє зниженню ймовірності помилок, підвищенню оперативності обробки даних та забезпеченню достовірності звітності.

Додатково до цього, вдосконалення обліку може включати розробку тарифної системи, яка б враховувала специфіку діяльності підприємства. Це передбачає визначення коефіцієнтів тарифної сітки, розмірів тарифних ставок, посадових окладів, граничних значень доплат і надбавок.

Зосередження всієї інформації про оплату праці та нарахування ЄСВ у бухгалтерії дозволяє оперативно аналізувати динаміку ключових показників і виявляти взаємозв'язок між ними. Такий підхід є важливим для впровадження раціональних норм праці та оптимізації нарахувань.

Для того, щоб розширити повноваження працівників бухгалтерії, слід вивчити нові зміни та вміння, тобто мова йде про періодичне підвищення рівня кваліфікації працівників та внесення змін у посадові інструкції бухгалтера [29, с. 285].

Удосконалення аналізу ЄСВ

Аналіз ЄСВ має бути спрямований на виявлення ключових тенденцій і факторів, які впливають на обсяги внесків. Для цього доцільно використовувати автоматизовані інструменти аналізу, які дозволяють швидко оцінювати стан зобов'язань і виявляти можливості для їх оптимізації.

Бухгалтерська служба може запропонувати впровадження сучасних систем обліку робочого часу, які забезпечують точність табельного обліку. Це дозволить автоматизувати процес збору даних і забезпечити їх достовірність для подальшого аналізу та розрахунків.

Також доцільно інтегрувати результати аналізу ЄСВ у процес розробки колективних договорів і галузевих угод. Це забезпечить узгодженість між системою оплати праці та вимогами законодавства.

Удосконалення аудиту ЄСВ

Скорочення часу, витраченого на аудит ЄСВ, можливе завдяки впровадженню єдиної бухгалтерської форми, яка узагальнює всі ключові розрахунки. Такий підхід забезпечує доступність та спрощеність інформації для аудиторів, знижуючи навантаження на бухгалтерський апарат.

Пропонується залишити методи аудиту, які вже зарекомендували себе, такі як метод перерахунку, перегляду та оцінки фактичної наявності, але розширити їх застосування через автоматизацію. Використання цифрових рішень може значно підвищити ефективність аудиторських перевірок.

Пропозиції щодо вдосконалення

1. **Автоматизація облікових процесів** з акцентом на інтеграцію даних про робочий час і оплату праці.
2. **Розробка уніфікованої системи аналізу ЄСВ**, яка забезпечує швидкий доступ до інформації для прийняття рішень.
3. **Впровадження стандартизованої форми для аудиту ЄСВ**, що спрощує перевірку та знижує ризик помилок.
4. **Підвищення кваліфікації працівників бухгалтерії** через тренінги та ознайомлення з сучасними методами обліку, аналізу та аудиту.

Впровадження цих заходів дозволить ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» забезпечити прозорість та ефективність управління єдиним соціальним внеском, а також сприятиме відповідності всіх операцій чинному законодавству.

До ключових переваг запропонованих змін належать:

- покращення організації обліку розрахунків з єдиного соціального внеску та усунення виявлених недоліків;
- підвищення рівня інформаційного забезпечення для прийняття управлінських рішень.

Для досягнення цих цілей необхідно організувати ефективний внутрішній аудит. Внутрішній аудит сприятиме:

- виявленню порушень і зловживань у сфері обліку та розрахунків ЄСВ;
- попередженню негативних наслідків таких порушень;
- забезпеченню притягнення до відповідальності винних осіб у разі виявлення порушень [20, с. 90].

Крім того, для підвищення точності та деталізації облікових даних щодо ЄСВ пропонується вдосконалити аналітичний облік шляхом введення субрахунків за різновидами платежів.

Розширення аналітичного обліку

До субрахунку 651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування» пропонується додати наступні аналітичні рахунки:

- **6511** «Розрахунки за страховими внесками від фактичних витрат на оплату праці»;
- **6512** «Розрахунки за страховими внесками від загального оподаткованого доходу застрахованих осіб»;
- **6513** «Розрахунки за фінансовими санкціями»;
- **6514** «Пеня»;
- **6515** «Розрахунки за авансовими платежами»;

- **6516** «Регресні вимоги»;
- **6517** «Розрахунки за окремими видами господарських операцій»;
- **6518** «Добровільне страхування».

Запровадження такого розподілу дозволить ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» більш точно обліковувати заборгованість за розрахунками із соціального страхування, що є важливим для оперативної звірки розрахунків із контрагентами.

Розробка зведених відомостей

Для підвищення ефективності аналітичного обліку єдиного соціального внеску пропонується розробити зведені відомості, які включатимуть:

- залишки на початок періоду по єдиному соціальному внеску;
- суми ЄСВ, які було нараховано та утримано протягом відповідного періоду;
- залишки на кінець звітного періоду.

Це дозволить забезпечити прозорість та зручність у проведенні аналізу ЄСВ, а також сприятиме своєчасному виявленню розбіжностей та їх усуненню [38, с. 262].

На сучасному етапі система соціального страхування перебуває на етапі активного реформування та оновлення. Основними напрямками модернізації є:

- спрощення процесів обслуговування застрахованих осіб та роботодавців;
- підвищення ефективності управління соціальним страхуванням;
- оптимізація та скорочення витрат на управління системою.

Удосконалення методики аналізу єдиного соціального внеску

Економічний та фінансовий аналіз єдиного соціального внеску доцільно розглядати як частину аналізу заробітної плати. Такий підхід забезпечує глибше розуміння впливу ЄСВ на фінансовий стан підприємства. Удосконалена методика аналізу ЄСВ може включати наступні етапи:

1. **Аналіз величини поточних зобов'язань.**
2. **Аналіз структури поточних зобов'язань.**

3. **Аналіз кредиторської та дебіторської заборгованості по заробітній платі та страхуванню.**
4. **Аналіз динаміки розрахунків зі страхування.**
5. **Аналіз змін у розмірах єдиного соціального внеску [25, с. 105].**

Ця методика дозволяє оцінити ефективність управління розрахунками зі страхування та виявити можливі недоліки в організації обліку ЄСВ.

Шляхи підвищення фінансової стійкості трудових ресурсів

Для покращення фінансової стійкості трудових ресурсів та розширення джерел фінансування соціального страхування пропонується:

- зменшити частку тіньової економіки та доходів громадян, що не оподатковуються (наприклад, через легалізацію заробітної плати);
- підвищити рівень заробітної плати та інших доходів громадян. Заробіток має не лише покривати податкові та страхові внески, а й створювати умови для збільшення споживання, заощаджень та інвестицій у національну економіку;
- залучити суб'єктів, які працюють за спрощеною системою оподаткування, до сплати пенсійних внесків. Це може включати запровадження тимчасових "пенсійних канікул" та поступове збільшення пенсійних внесків у довгостроковій перспективі [41, с. 36].

Шляхи впровадження обов'язкового накопичувального страхування

Соціально-економічні умови розвитку країни створюють об'єктивні труднощі для запровадження накопичувального пенсійного страхування. Серед основних пріоритетів для успішного впровадження другого рівня пенсійної системи слід виділити:

- **Базові макроекономічні передумови.** Постійний ріст ВВП, створення нових робочих місць та зменшення безробіття.
- **Зростання інвестиційної привабливості фінансових інструментів.** Стабільний фінансовий ринок сприятиме розвитку економічної та соціальної інфраструктури та подоланню фінансової кризи.

- **Економічна освіта населення.** Необхідно формувати у населення розуміння важливості накопичувального пенсійного страхування.
- **Інституційна готовність.** Створення відповідної інфраструктури та механізмів управління пенсійними фондами.

Ці заходи дозволять підвищити рівень соціального захисту населення, забезпечити ефективне управління системою страхування та створити додаткові джерела для розвитку національної економіки.

ВИСНОВКИ

Соціальне страхування є однією з ключових фінансових категорій, що забезпечує механізми соціального захисту громадян шляхом розподілу та перерозподілу ВВП. Воно формує фонди фінансових коштів, спрямовані на підтримку населення у разі втрати працездатності, старості, безробіття тощо. Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) як інструмент соціального страхування виконує функцію гарантування прав застрахованих осіб та їхніх сімей на отримання відповідних виплат, передбачених чинним законодавством.

Аналіз діяльності ТОВ «ІНФОКОНГРЕС». Дослідження фінансових показників підприємства показало, що у 2023 році валюта балансу зросла на 665,9 тис. грн (193,86%) порівняно з 2022 роком, що свідчить про розширення діяльності. Цей позитивний момент супроводжувався зниженням власного капіталу на 111 тис. грн (56,55%) і зростанням поточних зобов'язань на 924,1 тис. грн (71,19%). Крім того, сума оборотних активів збільшилася на 193,86%.

Щодо доходів, у 2023 році спостерігалось зниження чистого доходу на 1868,8 тис. грн порівняно з 2022 роком. Проте підприємство змогло досягти чистого прибутку, збільшивши його на 105,13%, що свідчить про оптимізацію витрат та перехід до надання більш дорогих послуг.

Рекомендації щодо управління. Для забезпечення подальшого розвитку підприємства рекомендовано вдосконалити систему управління, включаючи формування конкурентної цінової політики, диверсифікацію постачальників і впровадження сучасних технологій. Ці заходи сприятимуть зниженню ризиків і підвищенню стійкості компанії.

Облік та аналіз ЄСВ. Для ведення синтетичного обліку ЄСВ у ТОВ «ІНФОКОНГРЕС» використовується рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням», який дозволяє враховувати всі аспекти відрахувань на загальнообов'язкове соціальне страхування. Ведення обліку, аналізу та

аудиту ЄСВ покладено на головного бухгалтера, який забезпечує якісне виконання всіх облікових процедур.

Фінансові показники. У 2023 році величина поточних зобов'язань зросла на 384,3 тис. грн (71,19%), що було зумовлено збільшенням кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 1,2 тис. грн і заборгованості за розрахунками із бюджетом на 36,7 тис. грн (169,12%).

Рекомендації щодо реформування пенсійної системи. Для ефективного впровадження другого рівня пенсійної системи доцільно зосередитися на таких аспектах:

- **Економічні передумови:** стабільний ріст ВВП, створення нових робочих місць, зниження рівня безробіття.
- **Інвестиційна привабливість:** формування надійного фінансового ринку для залучення коштів у пенсійні програми.
- **Економічна освіта:** підвищення рівня обізнаності молоді та працездатного населення щодо накопичувального страхування.
- **Інституційна готовність:** створення інфраструктури та механізмів для ефективного управління системою страхування.

Підсумки. Запропоновані заходи дозволять покращити фінансову стійкість підприємства, підвищити якість обліку ЄСВ, оптимізувати соціальні внески та сприяти реформуванню пенсійної системи в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 року № 996 – XIV: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене наказом Міністерства фінансів 07.02.13 №73 [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://laws/show/z0396-99>
3. Податковий кодекс України затверджений Верховною радою України від 02.12.2010 №2755-VI.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>
4. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посіб. / П. Й. Атамас. – К. : ЦУЛ, 2016. – 390 с.
5. Аудит: підручник (в двох частинах) / за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А, Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. – К. : Видавництво Ліра-К, 2019. – 324 с.
6. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті: О.М. Бондаренко Єдиний соціальний внесок в контексті нарахувань та утримань із заробітної плати [Електронний ресурс] О.М. Бондаренко, А.П. Зубченко Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_30/Zubchen.pdf
7. Білик М.Д. Фінансовий аналіз [Текст] : навч. посіб. / О.В. Павловські, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька / Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – вид. 2-ге, без змін. – К. : КНЕУ, 2017. – 592 с.
8. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб.) / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шил.– К.: ЦУЛ, 2016. – 536 с.

9. Гарасим П. М. Курс фінансового обліку : [навчальний посібник] / П.М. Гарасим. – К. : Знання, 2016. – 566с.
10. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності : підручник / Н.О. Гура. – К. : ЦУЛ, 2014. – 320 с.
11. Давидов Г. М. Звітність підприємств : навч. посіб. / Г. М. Давидов, Н.С. Шалімова. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2015. – 623 с.
12. Жадько К.С. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях : [навчальний посібник] / К.С. Жадько. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 112 с.
13. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
14. Засадний Б. А. Особливості нарахування та утримання єдиного соціального внеску / Б. А. Засадний, Т. В. Даценко // Облік і фінанси. - 2012. - № 1. - С. 58-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2012_1_11.
15. Коблянська О.І.Фінансовий облік: навчальний посібник / О.І. Кобилянська - К.: Знання, 2014. - 473 с.
16. Кропельницька С. О. Соціальноне страхування [текст] : навч. посіб. С. О. Кропельницька, Т. В. Солоджук [Вид. 2-ге, перероб. та доп.] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с
17. Кулинич М.Б. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / М.Б. Кулинич. Луцьк: ПФ Смарагд, 2015. 410 с.
18. Лукін В.О.Звітність підприємства: Опорний конспект лекцій / В.О. Лукін. – Харків: ХІБС УБС НБУ, 2014. – 164 с.
19. Макаренко А. П. Оцінка реформування єдиного соціального внеску в Україні / А. П. Макаренко, А. В. Нікулін // Економіка та держава. - 2017. - № 1. - С. 15-18. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2017_1_5.
20. Макаренко А.П. Удосконалення облікових реєстрів з метою своєчасного управління підприємством та контролю за його фінансовою

безпекою / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова // Економічний вісник університету. — 2014. — Вип. 22(1). — С. 85—95.

21. Макаренко А.П. Фінансовий облік 1: навчальний посібник / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Г.М. Бескоста. Запоріжжя: Запорізька ДІА, 2015. — 372 с.

22. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В.Ф. Максимова. — Одеса: ОНЕУ, 2016. — 670 с.

23. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В.Ф. Максимова. Одеса: ОНЕУ, 2016. 670 с.

24. Марчак Н.В. Фінансовий облік. Частина 2: навчальний посібник / Н.В. Марчак. Донецьк: ДонУЕП, 2016. 60 с.

25. Машевська А. А. Особливості нарахування єдиного соціального внеску / А. А. Машевська // Причорноморські економічні студії. - 2019. - Вип. 39(2). - С. 103-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2019_39%282%29__22.

26. Меліхова Т. О., Петренко А. Е. Удосконалення методики внутрішнього аудиту нарахування заробітної плати. *Агросвіт*. 2019. № 3. С. 38–47. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.3.38

27. Овсюк Н. В. Утримання із заробітної плати та їх висвітлення в періодичній літературі / Н. В. Овсюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 163-165. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vzhdtu_econ_2013_1_37.

28. Орлова В.К. Фінансовий облік : [навчальний посібник] / В.К. Орлова. — К. : Центр учбової літератури, 2015. — 510 с.

29. Островерха Р. Е. Теоретичні засади удосконалення організації обліку заробітної плати. Вісник Національного університету «Львівська політехніка».: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2014. № 797. С. 284–291.

30. Петрик О. А. Організація та методика аудиту підприємницької діяльності : навч. посібник. / О. А. Петрик, В. Я. Савченко, Д. Э. Свідерський // за заг. ред. О. А. Петрик – К. : КНЕУ, 2017. – 472 с.
31. Рассулова Н. В. Бухгалтерський облік : [навчальний посібник] / Н.В. Рассулова. – Донецьк : [ДонНУЕТ], 2016. – 193с.
32. Розвиток державного пенсійного страхування в умовах пенсійної реформи: монографія [О. П. Кириленко, Б. С. Малиняк, О. В. Петрушкатаін.] : за ред. О. П. Кириленко, Б. С. Малиняка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 350 с.
33. Романовська Ю. А. Єдиний соціальний внесок як ефективний інструмент забезпечення надходжень у системі державного соціального страхування / Ю. А. Романовська, В. А. Урбанович // Бізнес Інформ. - 2018. - № 12. - С. 386-393. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_12_56.
34. Скрипан О.П. Фінансовий облік: [навчальний посібник] / О.П. Скрипан, М.С. Палюх. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 407 с.
35. Смоляр Л. Г. Облік і аудит : навч. посіб. / Л. Г. Смоляр, Р. Ю. Овчарик, О. В. Кам'янська. – К. : Ліра-К, 2013. – 616 с.
36. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2016. – 647 с.
37. Ткаченко Н.М. Фінансовий облік 2: навч. посіб. / [Н.М. Ткаченко, О.В. Борович, І.Л. Цюцяк, А.Л. Цюцяк]; за заг. ред. Н.М. Ткаченко. - К.: Алерта, 2014. - 456 с.
38. Цогла О. О. Вітчизняна та міжнародна практика запровадження єдиного соціального внеску / О. О. Цогла, Р. Л. Хом'як // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2012. – № 722 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 261–266. – Бібліографія: 14 назв.

39. Шоляк О. Ю. Методика проведення економічного аналізу виплат працівникам. Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 6. С. 157-164.

40. Юрій С.І. Фінанси: Підручник / За ред. СІ. Юрія, В.М. Федосова. - К.: Знання, 2018.-611с.

41. Якімова А.М. Проблеми та шляхи вдосконалення діяльності фондів соціального страхування в Україні/ А.М. Якімова, В. А. Горб // Ефективна економіка. - №10, 2017.